

1976 troitsid viie esimese kuu jooksul 15 inimest selliseid ohte püüdi, kuid Soome andis asüülaotajad välja.

Soomest ei saa asüüli . . .

Avalikkuses üles kerkinud väited Soome poolsest pagula loovutamistest N. Liidule vastu rahvusvahelisi olgusid on Soomes äraolnud suurt sisemist rahutust. See avaldub ka ns ajalehtede lugemajadest. Helsingin Sanomat on avaldanud ühe sellise oma 21. det. numbris pealkirja all "Some ja pagulased".

Sellest öeldakse järgmist: "Signatuur "Näilisdemokraatia" küsib (HS 15.12), miks

Soome saadab tagasi N. Liidu püüetajad, ehkki need paluvad siit poliitilist asüüli ja ehkki Soome on alla kirjutanud Liitunud Rahvaste pagulaskokkuleppe. Välismaalaste büroo juhataja Eila Kännö väidab küll, et Soome peab kokkuleppest kinni, kuid küsimine peab kuidas see on tege-likkuseks".

Olees läinud juunikuu Soomele sõjaveteranide suvepäevadele, sattusin sel- Järg lk 7

Enam toetust riigilt

Rootsi valitsus esitas esmaspäeval oma esimese eelarveettepaneku aja kohta 1. juulist 1977 kuni 30. juunini 1978. Invand-rarverket saab järgmisel aastal 3,1 mil-jonit krooni rohkem, kokku 32 miljonit.

Uheksa uut ametnikku ra-keendatakse. Suurendatakse ka invandrarverketi summasid, toetusteks siserändajate- ja minoriteetide organisatsioonide ning informatsiooniks siserändajatele ja siserändajatele. Riik maksab toetust eelkoolis toimuvale siserändajate laste emakeeleõpetusele, toetus

suurus on 1900 krooni lapse ja aasta kohta.

Usuhingud väljaspool Rootsi riigikiirkut saavad toetust 7 miljoni krooni ulatuses.

Rahvapensioni suurus on 12 840 krooni üksikule ja 21 935 abielupaarile. Aastavahetusel on Rootsis 1 780 000 pensionäri, neist 1 280 000 rahvapensionäri.

Järg lk 7

Vähemus-kirjandus saab raha

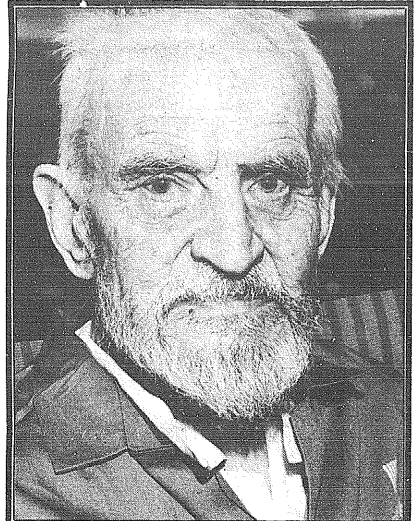
Uus haridusminister Jan-Erik Wikström on juba varem seletanud, et ta kavatses uuen-dada riiklikku kirjanduse toetamist. Uues riigieelarves on ta mõelnud eraldi ka vähemus-keelsete imuvale kirjandusele, milleks Kultuuridepartamenti antakse 300 000 krooni eesmärgi vähemuste oma kirjastuste toetamiseks.

Üldiselt on eelarveettepanekus rida positiivseid uuendusi ja toetust minoriteetide kultuuri-tegevuseks mitmes sektoris,

mh. eesti algkoolidele ja eesti noortetööle.

— Ouline on ergutada kir-janduslikku tegevust siserändajate ja minoriteetide huigas, rõhutada haridusminister, kelle teadmisel mitmed vähemus-grupid arendavad kirjastuste-gu. Haridusminister ütles, et peale produktiooni toetami-se tuleb tähelepanu pöörata ka raamatute levitamise toetami-sele.

Raamatukauplustel on ainult Järg lk 7

Viimseid ülevõtteid Artur Adsonist Värbergi haiglas. (Foto Lepper).

Adson surnud

Kolmekuninga laupäeval, 5. jaanuaril saabus kurb sõnum Stockholmi Värbergi pikaaja-ravi-haiglast — seal oli kell 12.30 päeval surnud tuntud eesti poeet, kirjanik, kriitik ja ajakirjanik Artur Adson.

Ta viibis haiglas koos oma poetessist abikaasa Marie Underiga.

Adson oli sündinud 3. veebruaril 1889 ja oleks seega veebruaris saanud 88. aasta-seks.

Kol. Luts Visnapuu laureaat

Henrik Visnapuu nimeline kirjandusauhind, mida jagatakse kirjaniku surmast peale igal aastal tema sünnipäeval, s.o. 2. jaanuaril, määrati sel aastal zhürii poolt kolonel Alfred Lutsule Stockholmis tema mälestuse "Heitluse keerises" eest. Alfred Lutsuts on järjekorras 24-as laureaas.

Zhüriisse kuulusid mag. phil. Mall Jürna (esimees), dr. phil. Alfred Kurleson, dr. phil. Victor Kõrreäär, prof. Felix Olmas ja kirjandusloolane Etti Sirg. Motivatsioon kõlab nii:

— Mälestusteraamat "Heit-luse keerises" on ülima selguse ja tasakaaluga kirjutatud teos,

mis tõustes kõrgemale autori isikliku elu ja läbielatu edasi-kandmisest toob lugelajale silmade ette haarava ja traagilise pildi iseseisva Eesti sõjaväest II maailmasõja saatuslikel aastail.

Sisaldades rikkalikke faktilisi andmeid Eesti Vabariigi kaitsejõudude organiseerimisest, juhtimisest, ettevalmistusest, relvastusest ja välimusest on see raamat ühtlasi põlvkonna mälestustetseks iseseisva Eesti sõjaväele.

Kolonel Alfred Lutsu stiili selgus ja asjalik täpsus aitavad mõjuvat kaasa tema teoses küsimist leidnud raske aja ja traagiliste sündmuste sügavama mõistmiseks. Selle stiili ootest ja kaenat nägemuslikkust ei sega mingi võltspa-tos."

Laureaat Alfred Luts, sünd. 1899, oli vabatahtlik Vabadus-sõjas, lõpetas kõrgema sõja-kooli ja töötas ülemjuhataja lähena kaastööliseks viimati sõjavägede staabi operatiiv-õsakonna ülemena.

Alfred Luts

ERN ja Balti Komitee uueaasta vastuvõtt. (Foto Lepper).

Uue aasta vastuvõtt

Uueaasta päeval toimus traditsioonikohane ERN ja Balti Komitee ühine vastu-võtt, kuhu kogunes eesti ja balti organisatsioonide esin-dajaid, rootsi sõpru, eesti ke-skorgandisatsioonide liikmeid jne. Uueaasta tervitused va-hendas ERN esimees Joh. Mihkelson, kuna Balti Komitee esimees Birger Hagård isiklikult kohale ei saanud tula ja tema tervitus anti ühe kirjalikult.

ERN esimees pühendas rahvusvahelisel situatsioonis ja põgusalt ka eestlaste siseva-hekordi, kus ta meenutas mitmeid vanast aastast kaasa tulnud kriisilukordi:

— Meie sisepoliitilisel alal on kestnud pikemat aega teatav kriisilukord keskorga-nisatsioonide vahel ja mõnes organisatsioonis, näiteks Balti Instituudis. Kriisi ohtuõhku esineb ka valituses ja leegi eeskülvitavuse. Uue aasta puhul on põhjendatult avalda-tud soovi meie juhtivate in-i-

meste käitumise muutmiseks. See on lühine ja enesestmõis-tetav nõue, aga väga "revolu-tsiooniline" mõte, kui ar-vestada sellega, milises vaa-dusga inimsead hoiavad kinni omaks võetud arvanus-test ja seisukohtadest.

Järg lk 7

EPL

Kolmapäeval, 12 jaan.

Eelarve

Kodanlik valitsus estas riigipäeval oma esimese riigieelarve, milles peegeldub see kriisiloolik, mis maad on tabanud ülejääni elamise tulemusena. Lootes häd konjunkture on jäetud püksirihm koomale tõmbamata siis, kui see oluks motiveeritud ja kaetud auke välislaenuudega. Ja ka seekord ei pääseta välislaenuid — see eelarve puudujääk on 15,7 miljardit, vana aasta "päritud" puudujääki arvestatakse umbes 14,3 miljardile.

Muidugi ei saa majandust üldse saenerida ja seda eriti momendil, kus vanad mured on päritud. Seda eriti tõestuste poole, kus tellimiskurvid on alla poole lüüdnud selle tõttu, et rekordikõrged tootmiskulud on nõrgendanud riisiti kaupade konkurentsivõimet välismaal. Eelarvest paistavad selle tõttu eeskätt välja mudid tööstuste kriisist ületamiseks ja see viisi tööpärase vältimiseks. Ja see on kallid arve, mida riigil tuleb maksta.

Ainuüks laevatehased vajavad riigi krediidigaarantid 12,9 miljardi krooni ulatuses, riigi rauatehas Norrbottens Järnverk vajab 1,8 miljardit hilgapäevajääkide katmiseks, tekstiilitööstus, klaasitööstused jne. on samuti abiküsis la hulgas. Väike- ja kesktööstused on juba varem sattunud ohtuhooni. Ka nende on uues eelarves ühatud kredite ja toetus.

Rootsi peab leidma te konjunktuuri madalusest läbimiseks, vastu pidama kuni kurvid ülespoole pöörduvad. Praegune madaluse on nimelt kestnud kauem kui prognoosid ennustasid. Võimalik, et asi hakkab paranema alles järgmisel aastavahetusel.

Majandusminister loodab siseturust elustamisega üht hoida töökates senist rakendamist, kusjuures aga tingimuseks on, et Rootsi oma rahnevahelise konkurentsivõime taastata. Tootmiskulude vähendamise ja väliskaubavahetuse tasakaalustamiseks (konjunktuuriinstituudi andmetel ostis Rootsi sel aastal umbes 11 miljardit eest kaupu välismaalt rohkem kui ta sinna ise müdis). Kuna konkurentsivõime taastamine ei ole toimunud üldse, siis on üleminekuvahendina esmane siseturust stimuleerimine.

Kui viimasel ajal on Rootsi majanduses püütud välja lugeda "inglise" tendents (s.o. lähenemist ülepääsmisele kriisile Inglismaa tüübi), siis muidugi on see

liialdus. Rootsi majandus on küllalt tugev kriisist üle saamiseks kui tõotustul ei teki erilisi raskusi "inglise tüübi" (Inglismaa jooksivad streigid, mis on ruimeimad majandused). Seea oleb palju ametühingute olikorra hinnangust, mis on praeguse opositsioonierakonna juttu. Igal juhul näeb uus valitsus võimalusi sotsiaalse heaolupoliitika jätkamiseks ja isegi parandamiseks.

Kuna energiaprobleem oli valimisel üks olulisi küsimusi, siis on peaminister, kes isiklikult on vastu aatomenergia laiendamisele, koalitsioonierakondade kokku leppinud energiaküsimuse kergendamiseks abinõudega energia kokkuhooleks. Energiaküsimuse muudetaks selliseks, et kokkuhoold energia alal muutub energiatarvitajale maksukergemaks. Koostöösoojus ja küttesüsteemid, mis on kohustuslikud, on kohustuslikud, mis on kohustuslikud, mis on kohustuslikud.

Säästunergiasit loomulikult ei jätke tulevikku perspektiivis. Sellepärast soodustatakse uurimistegevust uute energialikate leidmiseks.

Kasvava kuritegevuse taustal on vajalik märkida ka suurenevad tähelepanu poliisivõimude ektivsusel. Eriti selle taustal, et praegu ei suuda politsei juurdist teostada personali puudumise tõttu paljude deliktide, näit. "ruttuismurdu" puhul.

Luuakse 525 uut kohta Riigieelarve puudutab ka vähemusi. Uus valitsus rõhutab sisserändajaid ja vähemusi eriti tugevalt mitmes eelarve osas. Vähemuste organisatsioonide toetust suurendatakse, parandatakse raamatukogude võimalusi osta vähemuseelset kirjandust, kirjandustoetust täiendatakse toetusega vähemuseelsete kirjastustele (selleks on reserveeritud 300.000 kr.).

Väbrikirjanduse summasid, millele kaudu ka vähemuste kirikud toetust saavad (näit. EELK suurendatakse veerandi võrra. Koollide eelarves on parandatud erakoolide, nende hulgas eraldi nimetades eesti koole Stockholmis ja Göteborgis ning juudi Hillel-kooli, riigitoetust, kusjuures määratakse, et toetusüsteimi võetakse ka nende koollide tööhõlvemaksud, millesteks seini ja kord tuli eri palve esitada.

Noortetegevuse pöhitoeust tõstetakse 175.000 kroonilt 195.000-le, mis tähendab vastavat toetuse suurenemist ka Eesti Noortetöö osas. Eestlasi puudutab muidugi ka harrastusriigide toetuse suurendamine 10 protsendi võrra, mis tähendab, et iga õppetunni eest toetust 48 krooni. Meenutades valitsuse deklaratsiooni ametiasutuste vähemuseajakirjanduse diskrimineerimise lõpetamise osas, siis selgub eelarvest vaid seda, et küsimuses on oodata eri seaduseelnõu, mis küsimuse lahendab.

Riigieelarve ületab seekord 125 miljardit krooni, mis on 12 miljardit suurem eelmise aastaga võrreldes. Suurimad kulud on riigil sot-

VIETNAMI KÜSIMUS on alki muutunud aktuaalseks. Nende samade USA aktivistide juures, kes mõned aastad tagasi olid USA vägede lahutamist Lõuna-Vietnamist. USA-d süüdistati väga mitmeasutuste vägivalduses ja nõuti, et Vietnam rahvas — see tähendab PNL — vabalt valiks end, mis viisid riigile, mis on ruimeimad majandused. Seea oleb palju ametühingute olikorra hinnangust, mis on praeguse opositsioonierakonna juttu. Igal juhul näeb uus valitsus võimalusi sotsiaalse heaolupoliitika jätkamiseks ja isegi parandamiseks.

Kuna energiaprobleem oli valimisel üks olulisi küsimusi, siis on peaminister, kes isiklikult on vastu aatomenergia laiendamisele, koalitsioonierakondade kokku leppinud energiaküsimuse kergendamiseks abinõudega energia kokkuhooleks. Energiaküsimuse muudetaks selliseks, et kokkuhoold energia alal muutub energiatarvitajale maksukergemaks. Koostöösoojus ja küttesüsteemid, mis on kohustuslikud, on kohustuslikud, mis on kohustuslikud.

Säästunergiasit loomulikult ei jätke tulevikku perspektiivis. Sellepärast soodustatakse uurimistegevust uute energialikate leidmiseks.

Kasvava kuritegevuse taustal on vajalik märkida ka suurenevad tähelepanu poliisivõimude ektivsusel. Eriti selle taustal, et praegu ei suuda politsei juurdist teostada personali puudumise tõttu paljude deliktide, näit. "ruttuismurdu" puhul.

Luuakse 525 uut kohta Riigieelarve puudutab ka vähemusi. Uus valitsus rõhutab sisserändajaid ja vähemusi eriti tugevalt mitmes eelarve osas. Vähemuste organisatsioonide toetust suurendatakse, parandatakse raamatukogude võimalusi osta vähemuseelset kirjandust, kirjandustoetust täiendatakse toetusega vähemuseelsete kirjastustele (selleks on reserveeritud 300.000 kr.).

Väbrikirjanduse summasid, millele kaudu ka vähemuste kirikud toetust saavad (näit. EELK suurendatakse veerandi võrra. Koollide eelarves on parandatud erakoolide, nende hulgas eraldi nimetades eesti koole Stockholmis ja Göteborgis ning juudi Hillel-kooli, riigitoetust, kusjuures määratakse, et toetusüsteimi võetakse ka nende koollide tööhõlvemaksud, millesteks seini ja kord tuli eri palve esitada.

Noortetegevuse pöhitoeust tõstetakse 175.000 kroonilt 195.000-le, mis tähendab vastavat toetuse suurenemist ka Eesti Noortetöö osas. Eestlasi puudutab muidugi ka harrastusriigide toetuse suurendamine 10 protsendi võrra, mis tähendab, et iga õppetunni eest toetust 48 krooni. Meenutades valitsuse deklaratsiooni ametiasutuste vähemuseajakirjanduse diskrimineerimise lõpetamise osas, siis selgub eelarvest vaid seda, et küsimuses on oodata eri seaduseelnõu, mis küsimuse lahendab.

Riigieelarve ületab seekord 125 miljardit krooni, mis on 12 miljardit suurem eelmise aastaga võrreldes. Suurimad kulud on riigil sot-

Noortetegevuse pöhitoeust tõstetakse 175.000 kroonilt 195.000-le, mis tähendab vastavat toetuse suurenemist ka Eesti Noortetöö osas. Eestlasi puudutab muidugi ka harrastusriigide toetuse suurendamine 10 protsendi võrra, mis tähendab, et iga õppetunni eest toetust 48 krooni. Meenutades valitsuse deklaratsiooni ametiasutuste vähemuseajakirjanduse diskrimineerimise lõpetamise osas, siis selgub eelarvest vaid seda, et küsimuses on oodata eri seaduseelnõu, mis küsimuse lahendab.

Riigieelarve ületab seekord 125 miljardit krooni, mis on 12 miljardit suurem eelmise aastaga võrreldes. Suurimad kulud on riigil sot-

Noortetegevuse pöhitoeust tõstetakse 175.000 kroonilt 195.000-le, mis tähendab vastavat toetuse suurenemist ka Eesti Noortetöö osas. Eestlasi puudutab muidugi ka harrastusriigide toetuse suurendamine 10 protsendi võrra, mis tähendab, et iga õppetunni eest toetust 48 krooni. Meenutades valitsuse deklaratsiooni ametiasutuste vähemuseajakirjanduse diskrimineerimise lõpetamise osas, siis selgub eelarvest vaid seda, et küsimuses on oodata eri seaduseelnõu, mis küsimuse lahendab.

Riigieelarve ületab seekord 125 miljardit krooni, mis on 12 miljardit suurem eelmise aastaga võrreldes. Suurimad kulud on riigil sot-

Noortetegevuse pöhitoeust tõstetakse 175.000 kroonilt 195.000-le, mis tähendab vastavat toetuse suurenemist ka Eesti Noortetöö osas. Eestlasi puudutab muidugi ka harrastusriigide toetuse suurendamine 10 protsendi võrra, mis tähendab, et iga õppetunni eest toetust 48 krooni. Meenutades valitsuse deklaratsiooni ametiasutuste vähemuseajakirjanduse diskrimineerimise lõpetamise osas, siis selgub eelarvest vaid seda, et küsimuses on oodata eri seaduseelnõu, mis küsimuse lahendab.

Riigieelarve ületab seekord 125 miljardit krooni, mis on 12 miljardit suurem eelmise aastaga võrreldes. Suurimad kulud on riigil sot-

ei karju (nõuamist) raha raha ei haise). Ei karju ka need ajaloolisid, keda ümber hinnatakse.

On tehtud katseid ka meie oma ajalugu ümber hinnata. Mitte üksikdomaal. Seal on see juba valmis (kuni see poliitiline suund ette näeb uue ajaloole). Vaid ka siinpool. On katsetatud teha Eesti Vabadussõda emmeklike koodu jaoks ja väidetud, et suurem osa meelest sids ainult selle tõttu, et nalle mõlats maad lubati. Ei tea, mis need mehed selle kohta ise ütlesid.

Koguni on noomitud meie kaugel elavanimad, et miks nad näl ajal lasksid end sakslastel ristida ja langesid orjusse. Selle asemel, et tuua riistliku hoopis Skandinaaviast ja tulla vabaks.

Õige muidugi — aga ei ole valida. Kanna panu maale see, lei oli kõige kõvem kann. Taanlastel tuld ka Skandinaaviast, aga nende läänmehed olid kuni viimase ajani kõige kõnematad talupidajad.

VAIDUUS selle üle, mis suurem redhlim on vabam, on külmud ju viimased nelikümne aastat. Ja mittevaldad rezhimidele pole ilali puudust olud endakaitse argumentidest. Aga omel on üks argument, mille vastu üksik teine ei saa. Kui seda ainult küllalastele näete, paneb.

See on jalgade argument, pögenevate taldade argument. Ida-Saksamaa rezhimile võidakse ju klita, aga mis ütlevad arvad? Kuid paljud on selle jalga lausnud, varem muhtiselt kergesti, võnades paaritiskümne aastat surmaohuga. Müürid li ja ait, üle vee, läbi miniväljale ja traatadele. Ja kui paljud on põgenenud läänest ita? Tarvit-se tütvade ainult seelast, et — mida ka teine pool ei saa etada.

HITLERI AJAL oli ju sama lugu, ainult seda ei osatud lähes panna. Kanna ja vaba argument oli natside vastu tugev kohe peale nende võimude pääsemist. Pögenevate olemis sellesama jalgade argumentatsiooni põhjal. Aga kui palju pandi Rootsis omal ajal "lähele seda argumenti. Et kui kümneühtkümmend põgenevad piiskestest paatides üle tormise vee — et siis peab kuskil midagi katkestama.

Küsimus ajaloolastele: Kui palju inimesi põgenes omal ajal Lõuna-Vietnamist Põhja-Vietnam? Neid ei saanud küsi palju oli — muidu oleks põhjapoolne propagandasõda selle ammu eesmärgi saavutanud. Võnades põgenevad praegu Vietnamist, Laosast ja Kambodjast välja? Neid näid olevat palju, sest kuuldavasti saatvat naaberrigid kümneid tuhandeid tagasi. Ja seda tagasisaatmist juhitavat ka Euroopas, kõigist dementeerimist hoolimata.

PAGULASE PALVE kohta ei tea täpselt, mis see igakord sisaldab. Aga meie tahaksime sinna väikeke lisanduse teha: — ja ära lasa meil Lenini samasse suuda!

Kuidas nii? Kuitakse. Pole ja riski, Lenini järglaste eest me paguluse tulimegi. Kuidas siis... Mõeldud pole ümavapadet, vaid mentaliteeti. Ärgu lastagu meil ka paguluse suuda fassaadide teke, kes peavad ennast ainuühtseks kõiges, aga võta kuulda kellegi teise häält. Ja ärgu lastagu meilgi arvata, et üks väike grupp nilsuguseid või teistsuguseid on kutsutud ja valitud asju otsustama — ärgu seda tahaks siin-seal poliitburoos.

... ja jätta meile alles meie loomulik mõistus!

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

NEW YORK (EPL) — Head uut aastat soovisid Eesti Vabariigi Esindusle ja esindajad Erast Jaaksonile USA president Gerald Ford ja välisminister Henry Kissinger.

Külalastage
EESTI MAJA
WALLING 34-1

EESTI MAJA EINELAUA
osas toimuvad hetkel teatavad ümberkorraldused. Ruumide ettevalmistamine ja paigutamine algab esmaspäeval, 13. jaanuaril, kell 10.00. Täpsemat informatsiooni üksikajalade avaldatakse lähemal ajal ajakirjanduses.

TIMMUKURU

TIMMUKURU

Kohalik elu

BORAS

ES üritused

Borås Eesti Seltis juhatus teatas, et tänuvõtteaasta on kindlaks määratud järgmisel üritusel:

20. veebr. kl. 15 EV aastapäev Caroli koolis.

15. mail kl. 15 on emadepäev Caroli koolis.

19. juunil kl. 18 Lääne-Rootsi suvepäev Rannasälis.

18. det. kl. 15 BES jõulupuu Caroli kooli majas.

GÖTEBORG

Keeltekursus

Eesti Komitee Göteborgi osak. Juures tegutsev eesti keele kursus õpetab täpselt juttu tegevat ka kevadestriit Eesti Majas. Õpetajaks fl. mag. Kaia Niltepp.

Kui on küllaldaselt soovijaid uue õpperingi avamiseks, palutakse selles teatada Eest. Göteborgi-osaakonnale, tel. 031/11 99 00 kl. 9-16.

Eesti keele kursuse kuulustele jätkab tegevust E. Majas 11. jaan. kl. 19. Kui leitud uusi õpilasi, palutakse selles teatada uue õpperingi avamiseks, tel. 031/11 99 00.

Helsingborg

Fimihisu — ESTO-78

Helsingborgi Eesti Ühing korraldab tänuvõttea. 16. jaanuaril kell 14.30 "Kärnkünnis". Längvõitlusk. 20, filmilõputu ka Juan Savioja Göteborgi eestab filmi Lõuna-Vietnamist Eesti Päevaleht Baltimore 1976 avel ja sellele järgnenud ringreisid USA-s ja Kanadas. "Läisapala" film Lõuna-Vietnamist eestlase suvepäevast ja sellele järgnenud Helsingborgi Eesti Ühingu 26. a. juubeli koosviibimisel 1972 Orseni teatris. Filmiide vahetajad ühine kohvitud Ühingu Naairigiri virkade daamide kohtuall.

Fimihõltsi antakse ka lähemat informatsiooni parteist startivat loengute arjast, kas asjatundlike lektorite poolt käsitatakse aktuaalseid, meid juba plev puudutavaid ühiskondlikke küsimusi, nagu perekonna- ja pärimisõiguse, ühiskondliku ja ühiskondliku, pensionid, maksud ja deklaratsioonid, lügaasused sotsiaalses puvutavad küsimused jne. jne.

Korraldajad loodavad rohkearvulist osavõttu.

TIMMUKURU

TIMMUKURU

STOCKHOLM

Leetripäev

EELK Stockholmis peatipiskil kogudes algab leetripäev poeg- ja tütarlastele pühapäeval, 13. jaanuaril.

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

päeval, 16. jaanuaril kell 16.00 kogudes kantselise ruumes, Wallingatan 31. Eelregistreerimine telefonil 21 32 77.

STOCKHOLM

"Kassari"

"Kassari" treeningud algavad pühapäeval, 16. jaanuaril kell 16.00 Gubbinghallenis Gubbingenis. Kalk vana ja uued tähtsajad on tervetulnud.

STOCKHOLM

Tänuvõtte

Sõdalmit tänu omaneste, sõprade, tuttavate ja organisatsioonide, kes mind mu lähipäeval telegrammide, lilled ja väärteslike kingidega mees pidasid.

Karin Saaren-Karlstedt

STOCKHOLM

Maapäev

Osakonna juhatus soovib liikmetele ja tulevastele liikmetele häd kordamiskut uue aastal ja püüb kõiki lahkesti osa võtta Osakonna maapäevast, mis toimub meel, 14. jaan. kl. 18.30 korp. Estica ruumides, Luntmakerg. 61, T-jam Räämanagat.

STOCKHOLM

Loengud maailmapoliitika

"Maailmapoliitika geograafia" — kõnelevad Stockholmis Eesti Majas kolmapäeval, 19. jaanuaril algusega kell 18 Valtor Kotars ja Esmo Rauda. Koosolek on vaba ja tasuta kõigile. Korraldajate organisatsioon on Eesti Demokraatlik Ühion.

UPPSALA

EV aastapäev

Pühapäeval, 27. veebr. kl. 14.00 kontsertkutsu Katedraal koolis, Skoligatan 2. Kontsertosa on seekord rikalkkum kui tavaiselt. Nimelt esinevad solistid Leht Aug ja viitlukkunest — Alfred Pisuhe, klaviersisade Hilma Neup-Mosin, sama ka vaba (jügi veld ühendatud kuju), millega nad andis iseseisva kontserdi mõõdum sügisel Göteborgis ja Stockholmis.

UPPSALA

Kella-kolme-kohv

See toimub pühapäeval, 16. jaan. kl. 15 Eesti Kodu, Geiberg. 12 A. Kohvitusasutab Valtor Kotars ainel "Üht ja teist Lõunast horisondil". Palutakse ka sobivat meelealustust.

STOCKHOLMS SKOLOR

Inskrivning av nybörjare

1) Skolpikliga barn
Inskrivning av nybörjare, dvs barn födda år 1970 eller tidigare och som ännu ej påbörjat skolgången, är från under februari månad.

Inskrivningen tillgår så att värnadschavaren under andra hälften av januari månad per brev erhåller Information om inskrivningen Blankett som skall ifyllas Frankat svarkuvert.

Nyborjaren anslås formellt inskriven genom att blanketten ifylls och postas i bifogat kuvert senast den 7 februari 1977.

För den som ej nns av personlig källare ärgu inskrivningen turnistadgen den 15 februari 1977 kl 9.00 — 11.00.

Inskrivningen äger rum i det rektorsrumet, inom vilket barnet är bosatt. Födraren som ej känner till inskrivningslokalen adress, torde ta kontakt med den närmast bosatta beläga skolan för att erhålla vidare upplysningar. Den som inte vet till vilken skola de barn vända sig kan under tiden 9-11 februari kl 9.00-11.00, vilka upplysningar härom per telefon 54 10 00 ankn 160.

Under april månad utslnds preliminärit besked om i vilken skola de inskrivna barnen skall börja samt övriga meddelanden om skolgången.

2) Underåriga barn
Barn som under året fyller sex år, kan få börja skolan, om barnet efter läkar och skolmyndigheters skönhet vara väl skolomgett. Berörda sexåringar anmäls den 15 februari kl 9.00-11.00 till den rektorskola inom vars område barnet är bosatt.

Stockholms Skolforvaltning

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

TIMMUKURU

EESTI PÄEVALEHT
Eestlaste Dagbladet
Pestolinetajaga Jüha Kõhka
Vastutav väljandaja
(saw. utg.)
Arvi Moor
Toimetaja ja tallus:
EESTI MAJAS Stockholmis:
Wallingatan 32, 1 r.
Postiaadress: Box 837
101 29 Stockholm
1 Telefon 21 84 46
Toimetaja Esindatus Juri Jüris
Aadr. Eesti Päevaleht, Box 129,
651 00 Esikilbina, tel. 016 147 722
Tellimispöidgiri: 10 157 70 60
Kulutusarvete postiga 02 50 00 00
Eesti Päevaleht Forlags AB,
Stockholm
Tellimishindad:
Aasta kr. 226.-
Termin (4 kuud) kr. 85.-
Kuu kr. 22.-
Väljandaja EESTI MAJAS ALBERT
FORLAGS AB
Trükikoja: Esikilbina-Kirjutes
Tryckeri AB Esikilbina 1577

Besti ortodokskogudus Stockholmis jäi mõõdnud aastal kirikuta, kuna Jakob kiriku kabel tunnistati pragude tõttu kardetavaks ja läheb lammutamisele. Kogudus pidas oma jõulud Maria kiriku juures asuvas kreeka ortodokskirikus, mis omal ajal kuulus eesti

kogudusele. Jumalateenistused toimuvad nüüd selles kirikus kuni uue oma jumalahoja leidmiseni. Lepperi fotol moment jõuluteenistusest, kus teenivad preester Nikolai Suursõit, protodiakon Illing ja hõpdiakon Joh. Jürgenson.

Arheoloogid leidsid muistse asula jälgi Pärnu-Jaagupis

Tiitendavalt esinappele teatelt ühtlasi muinastele kohta muistse Kõrbe "maarligi" aladelt on üks siia väljakavamisest teostanud noortest arheoloogidest Matti Mandel andnud intervjuu raadiosaates "Vikerkaia" sisse Riklikku Ajaloomuuseumi arheoloogiliste väljakavamisest kohta, mis olid toimunud 2-10 okt. 1976 Pärnu-Jaagupis, Linnamaa küla Lepiku talu maalal.

Sellest otse sensatsiooniliste tulemuste ettevaatust jutas arheoloog kokkuvõtteid alljärgnevat:

Ajaloomuuseumi tegi väikeseks ekspeditsiooni Pärnu rajooni Hallinga külanõukogusse. Seal, Vahenurme ja mainia vahel kuulusid ühtlasi ka pikast moreen-sejandikust omapärase nimega — "Pitsimägi". Suur osa sellest määst on sajandite vältel krussa ja liivana ära veetud.

Silt-seal on leitud jälgi matustest ning päevavalgele on tulnud muistseid esemeid (kolme esimest, endise Lepiku talu ühe aiamägi, kuit aegade jooksul on välja tulnud vähemalt kümme korda reiva — oadotsi ja sõjakirveid. Need reivad on põhiliselt valmistatud nähtavasti kohapeal. Meid huvitab aga rohkem see, mis selles paigas tegelikult asus — oli see muistse matusepaik või aulakoh?

Kuna samast kohast leidsime 1973 hulgalt muistseid savinõude kilde, siis saigi see koht meie kaevamispaigaks. Pärnu-Jaagupis pole pool sajandit arheoloogilisi kaevamisi teostatud (siis teostati need vaid Ida-

Kõrbe, Ar.) ja kohalikud kodu-uuriad ja huvitatud piirkonna esiaja uurimisele. Kuna suvel olid põldud kartulite all, pidi meid otsima sügiseni.

Edasi jutustas arheoloog Matti Mandel Eesti raadios tehtud leitud: "Künniga segatud pealmise muldkihi all tuli kaevamisel välja 30 sentimeetri sügavusel juha looduslik liiv. Selle liiva pinnal nägime aga tumeid sisseosid laike. Suuremad laigud on nähtavasti mingite kergemate ehitiste jäämused: väikesemad aga, kust leiti hulgaliselt kätist valmistatud savinõude tilkke, paistavad olevat muistset koldekohad. Peate elamisjärgede avastamine ka ühe tervena säilinud ja rida künniga purustatud maaaluseid. Maaalust oli maasse suvendatud madalatesse lõukidesse ja seda põletatud. Leidsime terve hulga tugevat põletatud luukide. Terve süüdnud matulohk oli kaetud kividega. Leidudest võiks mainida rauast sõjakirveid, nuge, pronksist võõrad, ehted, sõrmuseid, naaste, käevõruid ja muud sellist. Asula ja matused on õhkega, pärinedes X-XII sajandist.

Kuna seni teadsime selleaegset matusekompleksi praeguse Pärnumaal ühe vähe, on need proovikavamisest meile omanoodi võtmeks eadepisil uurimistöö. Seetõttu kavatsime mõni kaevamisi tuleval aastal jätkata.

Nagu ülalmainitud esialgset ja napinõuist ülevaatest selgub, oli seekord tegemist proovikavamisega, mis aga osutu-

sid erakorraliselt tulemusrikkaks. Kuna siia kaevamisi kavatsetakse tuleva aasta kevadel või sügisel jätkata, siis ei ole arvatavasti varem oodatud üheski jätkumise uurimisaruande avaldamist. Tuleb olla tänulik nende nappide teadete eest kaevamistulemuste kohta sellel erakorraliselt rikkalt. Pitsalu-Mäina-Vahenurme rabapoolsaare strateegilises kaitseasutuses asuvat ajalooliselt ülimalt tähtsaks leikukoht. Olgu märgitud, et "Pitsi mägi" pidas nende ridade kirjutaja oma 1949 ilmunud Kõrbe-uurimises sealse pealinnuse "Majapaika" võimalikuks asukohaks. Sellel vii vahetus läheduses asus Järjajatu ka Kõrbe-vassilissio, arvatavasti eesti päritolu "Lennoveede" loomiskind. Eritulisel märkimisväärsel on kodumaa noore arheoloogi Matti Mandeli uurimisaruandes väidetud: "Need reivad ja ehted, samuti tarbeasjad) on põhiliselt

valmistatud kohapeal". See omaksvõtt tohiks olla veelkordseks tõendiks "isemajandamise-printsiibist" kunagise Kõrbe "maarigis". Selle liidet leidus kuni viimase ajani mitmesugused maapõuevarasid, nagu soraaruda, kõrgevatavale lükked savi, isegi dolomiit-kivi laimed, mitmetilgisi liiva, etti peent punaliiva jni. Koguni veel 16 sajandi alguses vihvavad Vahenurme Läänemaa vakuraamatud (1518-44) andmed seja või reivasepa ("faber") säilmetele kõrval ("Rautsepp" jt.) ehtsepaale "Heppeseppe" (hõbeseppe), tarbeasjade tegijale nagu "Pusepe" ja "Tober" (arvatavasti tootetegijä "aanisepp") jt. Too kohalik eheseverastamise korras toimunud ehte- ja tarbeasjade valmistamis-traditsioon jätkus püüratud ulatuses kuni viimase ajani.

ILMAR ARENS

Kremli poliitika ärimeeste kaudu

WASHINGTON (VES) — Kremli korraldas Moskvas viibivale USA ärimeestele, kes seal 150-lises arvu käisid kaubanduselt arvanduse hakeri, millele ilmus ka Brezhnev, esimeses seal kinega. Selles ta rõhutas esmapoole vajadust kokkuleppeks strateegiliste relvade alal. Läbirääkimised selleks käisid, jooksid

aga ümmikuse küsimises, mis-sugused relvad tuleks püürasile. Vene ei andnud selles USA järele. Nähtavasti loodetakse nüüd leida lahendusi. Teisena püüras Brezhnev USA-N. Vene kaubanduslike suhete arendamise probleemi. Tema jutule järele oleks USA-1 ulatuslikult võimalused ärideks Venega siis, kui USA Kongress loobus krediidide ja toetuste ühe küsimuse ühendamisest emigratsioonilavabuse nõudmisega N. Venele.

Brezhnev ütles, et N. Liit "ei kannata niisugust siseajanduse segamist". Et need, kes mõtlevad, et majanduslike suhete diskrimineerimine mõjutab N. Vene poliitikat, eksivad. N. Liit polevat kunagi ennast asetanud sõltuvusse neis küsimises oma vahetõrkedes lääne partneriga. Brezhnev märkis selle sõnavõtte senator Jacksoni perandusettepanekut 1974 kaubanduslike suhte seaduseelnõu. Selle kohaselt lubatakse N. Venet lugeda sõltumatu ja kredite saavate rahvaste hulka ainult siis, kui N. Vene võimaldab vaba emigratsiooni. Brezhnev jutu järele kaotatud USA seetõttu suuri summasid.

Nõupidamisel hoitatund Vene väliskaubanduse minister Patoliteh ameeriklast, et kui Kongress ei muuda oma seisukohta Vene suhtes, peab Vene suurendama oma kaubavahetust Lääne-Saksaga, Jaapani, Itaalia, Soome, Prantsuse ja Inglismaaga.

Nõupidamises esimesest istungist võttis osa ka USA rahandusminister Simon, kellel oli olnud juttumajamisi Brezhneviga, mille kohta Vene vastusele Tass testas, et see olnud "sõbralik ja konstruktivne". Hillisemad Tass teated märkisid teisi nõupidamisi kui "sõbralikke ja asjalikke". Viimastest järeldatakse, et Simonil seisukohad pole Brezhnevile rahuldand.

Linnapea, kes likvideerib iseenda ameti

NEW YORK (VES) — Amerika ajaleht "The Daily Freeman" kirjutas kaheveerulises artiklis kirjalikult esildades Raivo Puusempist, kes on New Yorgi osariigis väikelinna Rosendale linnapea ja on pikka aega olnud energilise tegevusega korda seadnud linnakese asjad, mis eelmise linnapea ametiajal olid sattunud laostund seisukorda.

Nüüd on aga linnapea valmistanud elanikkonnale suure üllatuse, tehes ettepaneku, et linnapea koht Rosendales tuleb kaotada, kuna seda ei ole tingimata

tarvis ja linnakese administratsiooni saab korraldada teistil.

"The Daily Freeman" märgib, et see on poliitiliste keskel alustanud juhtum, et ametiajaga ja palgasaaja jäse soovivad enda ametikoha kaotamist. Rosendale linnapea koht kaoks 31. det. 1977 kuld Raivo Puusemp kavatsesat juba varem lahutada ja asuda Utah osariik. "Rosendale kaotab ja Utah võidab," kommentaari kohalik ajaleht ja soovib Raivo Puusempile head õnne uue kohas, kus tema töökus ja oskus kindlasti tuleb kasuks Utah osariigile rahvale.

Ida delegaadid tahavad juhtida maailma kirikuid

Kirikute maailmanõukogu on seni väikunud idakirikute oku-rast. Ta on sellega langenud nõukogude propaganda ohvriks. Idakirikuid valdavad ju, et poliitilisest survest rakkimise halvenemise tõttu idakirikute juhtid. Tegelikult on lugu vastupidine. Ei kahvata ka idakirikute esindajad lahutada Kirikute maailmanõukogust. Nad soovivad seal olla ja seia juhtida.

Idadelegaadid on parteide teinud erinõuande esindatud. Tegelikult ei saa idakirikuid mingit toetust Kirikute maailmanõukogu poolt. Peapiiskop Sundby käib Baatikumis tundus midugi jultusena, aga suurend võimalused, idakirikuid tegelikult toetada, on hooletusse jäetud.

Keeeldatakse vastuvõtmast N. Liidu opositsionääride proteste. KVR lubab kirjutada igale kirikule eraldi. Siis on ju teada, mis vene-ortodoks kirik vastab: Meil on kõik korras.

NEW YORK (VES) — USA Luterliku Nõukogu poolt väljaantud "News Bureau" teatab Ingrid Walteri, oskuna Sauro, valimisest luterliku immigratsiooni ja põgeniketeenistuse direktoriks. Ingrid Walter töötas senini samas asutuses abidirektorina. Et direktor Donald E. Anderson teristlikult põhjustas kohalt lah-tub, teinud nõukogu koosolekul uue direktori valimine. Kandi-daadina esitadi Ingrid Walter, kes ka valiti.

Märgitakse, et valitu on tegel-nud põgenike ülevaatamises probleemi 60 aastat ja et ta on olnud osakonna abidirektoriks alates 1967. ml Luterliku Nõukogu oma operatsioonidega alustas.

Velimine toimus nõukogu koosolekul, misuudele peeti 15. ja 16. novembril New Yorgis, kus kaotavaks oselt Churches Juude UNRRA juures, viibides põgeni-kuna Saksaama, 1947 sõlridus ta American Christian Committee for Refugee teenistusse, kust liiks sellele järgnenud Church World Service of the National Council of American-Soviet Friendship. Münchenis, kuni aamunisi 1949 New Yorgi, kus tõi jätaks samal ajal.

Shotimaa ja Wales saavad autonoomia

LONDON — Inglismaa 1600-keelne valitsus on avaldanud suurema määralduse kava Briti põhiseaduses kui seda tehtud saadaks jooksul, Shoti ja Walesi omavalitsuse laiendamise.

Shotimaa on iseseisvuse liikumine olnud tugevama kuna Põhjamereast saadav oli on tekitanud lootust poliitilisel ja majanduslikul iseseisvumisele.

Omavalitsuse laiendamisega tahetakse hoida ära Ühendatud Kuningriigi lõhenemine.

Uue seaduse järgi on ettenähtud Shotimale ja Walesile omad

parlamentid, kei mõlemal on seaduse andmise õigud ja rahvuskaasulise lubadused laiendada alusel.

Põhiseaduse muutmine tuleb arutusele parlamendis ja arvatakse, et see võib tuua tormilisi seisukohtavõtte, kuna see on päris riigis esmakordne, et keskvalitsuse võimu vähendada.

Uue seaduseelnõu järgi shot-lased võivad saada 150- ja waleislased 80-liikmelise parlamendi. Nende parlamentide finantseerimine on siiski keskvalitsuse ülesanne.

Enesemõrvalaine Lõuna-Vietnaxis

TORONTO (EPL) — Lõuna-Vietnaxis on 15 000 kuni 20 000 inimest sooritanud enesemõrva, et mitte kommunistlikele korra alla elada, väidab Kanada jesuudid-reester André Gellinas. Ta saadi suvel pärast 13-aastast riigiolu-tegevust Vietnamist välja.

Andréid on preester kogunud teadeteletootajate ja lükketelt, kelle enesemõrvaaktsed on nurjunud.

Lõuna-Vietnaxis on hukatud massiliselt ohvitsere ja kommunistvastastest gerillajastast osavõtnud. Suur hulk linnae-

elama on küditatud ja pandud nikka ni. uutesse majandus-sõnadesse, kus elutingimused on kohutavalt viletsad.

Vietnami ametivõimud pole üldse reageerinud, kui nende kaest on küsitud, kas preestri andmed vastavad tõele. Viimastele ajakirjanikele on näidatud mõningaid nm. ümberõp-pimise laagereid, kus elavad "lootustand" õhust Lõuna-Vietnami valitsuse ametnikud ja ohvitserid. Kuldevastat leidub hoopis teistlaadi laagereid, mida pigemini võiks nimetada surma-laagriteks.

Haridusministri ümberast selgub, et kirjakoos põhikohtu lõpetajate juures on tihti väga madal, paiguti isegi võrdne nulliga. See tähendab seda, et suur osa üpetajatest pole võimaldanud võtta kokku — Siis noorem väikest nüüd kah paba kolist liht, mis temast nüüd siis ka saab? — Moodas ühiskonna produkt, analüüsi ja demonstari.

Alma Viirelaid:

Moeldes ühele paigale

Ma mõttes lähen üht teed mööda. Ma tulen Hara poolt läbi Kuldjõe nõmme ja seisan teelahkmel.

Tee, mis suundub vasakule, on nõrsirege ja silutatud tellistega. Tee paremale läheb loogelades läbi männimetsa ja suundub Kabeleminale.

Täna õhtul kõnema ma mõttes nelj mõlemal teel ja veel keegi kõnnib endast mõistetavalt minuga koos.

Aga ulata mulle oma käsi, mu sõber, ja Sina, Sina ja Sinagi tule meiega me kodukoha teede kõnema.

Järgi praegu me astume sellele sirgeline teele, mis on nagu laenest laeni raitunud siht, pigi isevalmiduse teest.

Vasakul hõlendamad ineri kõrgete männitüvede vahel ja paremal seisab mets nagu nägu. Pääskene helendub varakevadise merejälgi teeb verehüpsu sellele all ja sulatune lõhn meid all erutab me inimsõrmade.

Looduse ärkarnist talveunest on nii selgesti tunda. Seda on tunda koerte haukumistes, aprillitõhke punakas valguses ja viisid, kuidas üks nõtkete jalga-geda hül hobune hõlab oma kaudu.

Mäletad Sa teda veel, mu sõber? Ta tahaks lehmaga nagu nool pingule tõmmatud viinil, aga seda hõlatakse kõvasti kiinil.

Ma ei tea mis karva olid Sina ja Sinu ja Sinugi hõbused, aga Sa siia nad kindlasti mõttes praegu kopliravats ühel sellisel varakevadisel hommikul hirmatamaks selgesti talletat-pääskene rõõmust — kapijades kooksihüpsu ja kopsukihku kui üksikarstet vedrud.

Ja kui me läheme seda teist teed, kus jõgi teeb oma lusta-kaide keerde nagu märgides pa-jupõõsastega, on juba suur kevad.

Pajud ripnevad kollaseis narmal ja jõekaidad on valged Saastest, mis nii heidet segatud varakevadise ja kullerukuga laad. Loodus on arganud.

Aeg kulub ja me kõnnime jälle südasuvises lõõmas sellel kitsal, loogelisel rannateel, kus puutuvad lõhnavaid vahu ja mis see nagu loodud kõnniks kaskikaks: kus minnaks suudus ja samm.

Me pole kõnninud neil tell kaskikast üksiksteiga, aga see tee on kaetud me lugematutest ja lajakistest.

Ja Sina, Sina ja Sinagi — ma ei tunne neid radu, neid südasuvisel metsateid, kus Sina oled jätnud oma jäljed. Aga meenuvad neid teid, neid käidud ja käimata jäetud radu: ja neid suudusi — sadu!

Aga siis, kui tulevad need pilnikud ja sumeda lõõmakuu õhtud ja väljajäetud kasvavad viisakke read. Õhk on külla-

stund küpseva vilja lõhnast ja akna all laulab robitus.

Need õhtud on niisugused, et need nagu kutsuikid endasse. Ja nii sealtatume mererannal lõõmakuu õhtul, kuulades kajakate tiivalööke, kes uhkei-na tõusevad õhku ja laskuvad tagasi veelde, puudutades tiivaotstaaga veet, justnagu küh-eldes järle, kas meri on ikka veel olnud kohal.

On muusika selles ve aegla-ses libisesemis rannale ja on justatus mereliinu tiibades. Jääb palju neid valgetest õõ-dest südamesse tühjendamatult käärnina, käärnina mälestuste viinak.

Ja kui sügis on rebind kõik lehed puudelt, villi veevad jäl-jadelt varjule, rannavili jäänud ühtlaks ja suveteed unarusse, tuleb lumi.

Katub kõik metsad ja maan-tee, mere ja jõekäärud. Ja silme ees seisab jälle üks tee kaskade all.

Lumekruudin saanjalaste all ja nagu hõbekõldest üht hirmatavat puudil Hara heina-maale.

Küllap härmakel heliseb kaskedel praegugi saäl, ainult aeg kaob ja me elutee kulub li-hemaks.

See vöö-alla ei ulatu kunagi enam sinna kaskade alla, aga me kõrvadesse on märgitud sil-les vatke tühil kogu me elutee pikkuseni.

kohalt mõeldes soodsas paika ja asjatundliku hoole alla.

Eesti Kunstimuuseumi asu-tamise probleem on tänapäe-laste jäänud selgust, kust peaksid tulema muuseumi krun-dist, muuseumi hoone ehitu-seks, ülapidamiseks ja majan-damiseks vajalikud rahad. Vaa-tamata kuulduiselt põhjanevala-annetamise väljavaldele on kogu ühiskonnale endiselt eba-raskestus leida.

Samal ajal jätkas Eesti Kunst-nike Koondis omi tagasihoidlik-ku püüdis Eesti kunstil säilitamise huvides. Seepärast teki Koon-dis kunstnik Joann Saarniitide kui saamega Eesti Kõrgema Kultuuri-riikloosuse liikmele võimeks jät-kata läbirääkimisi Toronto Eesti Maja juhatusega, et leida kohaseid võimalusi ümberelita-tud kunstnikele.

Nende läbirääkimiste tulemu-sena leiti, et Eesti Maja avar kohvikus saal ja selle seadid või-maldaksid väljapandavaid maale valgustava lisavalgustuse installaerimisel, kallitaki arvuka teostehulga väljapanekut ning Eesti Maja juhatuse nõusoleku peal kunda mis seadisealvalgu-sustasemele sisseseadmisega seotud küll.

Laupäeval 27. novembril kell 7 õhtul võis kunstnikogu avamisele kogunenud kunstihuvilise publiku veeenduda, et see, mida on üritat-ud, on õnnestunud ning kauni maale ja hilja Jõhku Naisõis-tuse vastab oma elutööga. Kogu-muljele kunstiasjast on kunstiteenivast palgast on hea.

Tähestikulises järjekorras on järgmistil kunstniket esitadud igalt üks üht: Aedna, Asi, Aren, Hoffman, Hubel, Järve, Kadak, Kalm, Kääril, Lee, Milvek, Na-ha, Miljan, Pehap, Purile, Roosman, Saarniit, Sõra, Sõot, Timmas, Vomm, Vomm, Viit.

Lisaks loetletule on Eesti Majas muul viisil paigutatud Leanderi, Mikelsaare ja Pustromi töid. Kogu-aaru on Eesti Maja kun-stikloosioonis 73 eksponaati.

Avamisõhtu sissejuhatavad sõnad ütles ning kirjeldava üle-vaate kunstikogu korraldamise-ja seotud sündmustest andis Eesti Maja esimees Valge. Pildikuu-sündmust tutvitas veenvalt ja soojalt tunnustavalt sõnadega ü-peakonsul. Heinsoo ja huvitava ning üksikasjalisele sõnavõtu-va esines kunstnik Saarniit. Müldigi tutvitas ja tänas, keda vaja, ka Kunstnike Koondis esimees Be-nita Vomm.

Avamisole järgnes harvaesi-nevas hulgas ja mitmekesisuses silmapaistvat kogu vaatlama kohaletuud publik ning kunst-nikele, kes olid olnud maalil Eesti Maja kinnatud ja seda õhtu nad teinud kõik, et Eesti Maja juhatust korraldand eris-salis päevakohase vastuvõtu. (EPL/KK)

Lastevanemaile

Mõtted kakskeelsusest

Meie pagularingides on levi-mud laialt arvamus, et eesti keele kõnelemine kodus mõjub pidur-davalt laste võrkeele õppimisele. See on viimud niikaugele, et rida eesti vanemad pidavad vältida eesti keelt ja kõnelevad oma last-keele ainult inglise keeles. On ülm aeg võtta reviderimisele meie vaated kakskeelsuse ehk bilngvalismis kohta.

Kakskeelsust võib võrrelda nägemise ja kuulmisega. Me olemes harjunud nägema oma ümbrust kahe silmaga. Kui aga katame ühe silma kinnil, siis näeme kõiki esemeid ilma süga-vustavusest saaleltsamal ta-vel. Kui algume ühe kõrva kuulmisega sunnime, — kiti-hälsed tulevad meile ei tea kust. Ükskõrg nägemine kahe silmaga ja kuulmine kahe kõrvaga annab meile reljeefse ruumi-nu suu-nataju.

Kui oskame lugu on ka keeltega. Kui oskame ainult üht keelt, ei ei saa me seda millegagi võrrelda. Opmie aga ühele keelele li-saks teise, siis tõusevad mõlema keele omaparussused reljeefset esile. On väga õhuline teada, et iga keel annab ümring tõlgendat-vilja ja sisemallima eri viisi.

Kui oskame kaht keelt, siis võrd-lemine ning vastandamine ka kiir-erinevat liigestatud maailma-pliiti.

See arendab aju ning teritab vaimu. Eesti keele õpib laps ko-duseis tingimustes otsustat-mängides. Sellele mängukaas-lastele ja hiljem koolis teise keele juurdeõppimise teeb tema drae-tiiselt teadlikkus kummagi keele sarnasustest ja erinevustest, viib ta nägema kummagi keele struktuuri ning selle taga kerki-vat maailmapliiti ja avab lõpuks teie kummagi kultuuri varasale juurde.

Seda tõe on tähele pannud pa-ljud suuremde enne meid. Oetud väljendades seda paradok-silku lubavusega: "Need, kes ei kavad ainult üht keelt, ei oska ühtegi keelt!"

Ja Juhani Aho kirjutas oma Parilist päevist: "Õpides seal prantsuse keelt, õppisin ära ka oma sõnakeele keele" ja õppisin näistama oma maale.

Me elame sel mandril Ameerika või Kanada ühiskonnas ja kõne-lemine inglise või prantsuse keelt oma kutsaalel. Aga meie eesti keel on ideaalne suhteli-seks meie perekonnas ja lütime-se sõprade ringis. Vana Vene-maa tippehül Mihail Lomonos-õv näitas, et iga eriala jaoks sobib teatud Euroopa kultuurile kõige paremini, aga kõnelemiseks Jumalaga ainult emakeel. Seda-sama mõtles ka filminäitleja Telly Savallase kreeka paritulu-ku, kui ta oma lastele ütles: "Lapsed, ma soovin, et te õpite ära palju keeli ja võite suhelda paljude inimestega. Aga kui te kõnelete jumalatega, siis kõnele-kreeka keeles!"

Norra misonär Isak Olsen teinud 1780 kirjutat laplastest, et nende uskumuse järgi elavad nende surnud esivanemate vaim-maa all. "Nad kõnelevad lapi keelt, sest see on parim kõi-gist keeltest. Seda kõnelesid nende jumalad ja selle loojaks oli esimesed suursaadik. Vaim-maa ja need muistised olendid."

Surnud esivanemad manitse-vad lapsi elama sellel maail-miis kui elavad nemad all-maailmas, kõnelema sedasama keelt ja pidama neidsamu kom-bid, kui nad elavad elada kuu-ning õnneilult, olla edukad oma

tööd ja kanda hooli, et nad ise ja nende loomad oleksid terved. Nõrdimusest, mille põhjustab emakeele (või isakeele) mit-teoskamine, kirjutab haaravalt soome-rootsi luuletaja Zacharias Topelius. Topeliuse isa oli inna-kas soome rahvaluule koguja ja publitsistena, kail poeg kasv-as lühes rootsi miljöös aga osanud enam soome keelt.

Oma pääevaramatus kirjutab ta 18. märtsil 1836 pärast seda, kui Soomes oli puhkenud vaimu-stusorm "Kalevala" ilmunise puhul: "Uus teos "Kalevala" on väljas! Kuidas mu isa oleks rõõmustanud, oleks ta elanud niikaua, et oleks saanud seda näha. Sa oled tõeline loojap. Za-charias (seda ütleb ta enese koh-ta!), kes sa pole võimeline lu-gema oma isa kirjutatud raama-tud. Häbi, Häbi!"

Aga emakeele või isakeele

tähtsus ulatub kaugele üle üksi-kiskute ja nende ää. Keel on rahvuse peamine ja olulisim tunnus. Kui keel kaob, on kar-du ka rahvas. Setudelt on kirju-tatud uskumusi, et kui surja kõrvad mängida kannelt, siis ei pustu surm temasse ni kaua, kui helisevad kandlekiedel ja kõlab laul. Suur eestlase sõber profes-sor Matti Kuusi vihjab sellele setu uskumusele ja jätkab: "Sel-le uskusmuse katkest sügav sümbolne tõde, kui mõtleme väikeste rahvaste elu ja surma."

Niikaua kui liivlased, vepala-sed, haskid, bretoonid ja teised laulavad oma keeles, mängivad oma muusikariistad, niikaua ei puutu surm neisse rahvaküli-kesesse."

Sellele rahvaste loendile võime lisada ka eestlased.

FELIX OINAS USA

Peeter Paul Lüdigit austati New Yorgis

New Yorgis tõusis Eesti Kul-tuurifondi korraldusel pianisti ja end. Estonia dirigenti Peeter Paul Lüdigit austamisõhtu, mille avas Kultuurifondi esimees Villi Kangas. Õhtu kontsertjalgale oli Maailma Juubilar ko osias klaveripalatsid, mille autoreks Debussy ja de Falla. Lauluga esinesid kolleegid Asta ja Heinz Riivald.

Esitati katkende juubilaria si heiljooga Mihkel Olti juu-lavateest biograafilistest teat-est.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

Peeter Paul Lüdig

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama osa moodus-tas vestuse korras juubilariga esitatud ülevaade Lüdigil elust ja tegevusest. Küsitelajaks oli lau-jatar Helmi Aren. Juubilar ise tutvustas oma mitmekülgset te-gevust pianistina, dirigendina ja

kontsertmeisterina, eriti aga kla-verisastajana maailmakuldesu-va muusikutele. Nende puhul tõi juubilar humoriga esile ka palju inimlike jonnki. Õhtu lõpetasid õhtud tervitused.

Õhtu huvitavama os

Eesti Laenu-Hoiu Ühisuse soodustus EPL tellijatele

Eesti Laenu-Hoiu Ühisuse liikmetele on ka tänava kohaldatud tellimissoodustus Eesti Päevalehe tellimisel nende liikmetele-hoikeot omanikele, kei 31. detsembril 1976 oli Stockholmis Sparbankeni omanikele, kei 31. detsembril 1976 oli Stockholmis Sparbankeni omanikele vähemalt 2.500 krooni (leibkonna kohta saab ainult üks perekonnaliikmest soodustust). Soodustus on kr. 20 - auruine ja see arvestatakse hoikeot omaniku kasuks, kui alioleva kupongi täidetult saadate Eesti Laenu-Hoiu Ühisuse hiljemalt 1. veebruariks. Kupongile tuleb lisada vastava tellimisraha sissemaks kviitung ka originaalne või fotostatat-koopia.

Saata: Eesti Laenu-Hoiu Ühisusele, Box 16 318, 105 28 Stockholm

Hoiukoht omaniku nimel.....

Sünniaasta.....

Hoiukoht nr.....

Tänav.....

Postinumber.....

Koht.....

Eesti Päevalehe tellimiste eest tasutud kr.....

Lisa: posti või talituse kviitung:.....

Uudiskirjandus

ESTI KIRIK nr. 1, 1977. 32 lk. Richard Koolmeistriit on kirjutanud "Kui mandilpu õitseb" ja järg artiklile "Peatükid eesti piiblast". Konrad Veem analüüsib piiblit jumalateenistust ja avaldab arvamusel uue ja jumalateenistuse kohta. Endel Köpp on tõlkinud katkeid Piiblist mite võetud vanadest usuraamatutest. Rudolf Kiviranna küsib oma artiklis "Mida teha usuliste raskuste puhul?". Liisa kiriku kroomik ja isiklike teateid.

Metsakodu kohta. Toimetaja Arnold Fundi.

KUSTRON nr. 4 1976. 20 lk. Siisald põhjaliku illustreeritud ülevaate Hans Põhi elukäigust ja tegevusest Elmar Nymani eest. Edvin Lagman analüüsib eestirootsi kohanimesid ja kirjutab jätkuva jutustuse "Skeppet". Birgit Hallmanit on laast "Julkväl i Höring". Liisa kroomik ja isiklike teateid.

Wilmingtonis Delaware osariigis suri 19. detsembril Ami Lund, sünd. 115. juulil 1907 Tartus.

Funktsionäride paradiis Raamat Nõukogude riigist

PHILADELPHIA (VES) Majandusvõimuse Albert Pileas kõneles Philadelphia korraldatud ettekanne ühtlasi teemal: "Võimuse tänapäevase valitsemise elatusstandard" Kõneleja ei kasutanud mitte midagi allikaid, pa-nahole aga Hendrick Smithi ajaloolisest raamatist "The Russians". H. Smith elas Venemaal kolm aastat "Times'i" konfiori juhatajana ja tal osutus võimalikuks saada kontakti mitmesuguse tasemele Nõukogude kodanikega.

Nõukogude majanduse jagab Smith viide kategooriasse: Soja-jõudude varustamise tööstus; Rasketööstus; Tarbekaubade tööstus; Põllumajandustööstus; Müsturgu koos seadusevastase eratööstusega. Tööstus viiesi on kõige efektiivsima ja tagajärjeks rikkamaks peab ta sõjatootmis- ja mustaturgu ühes eratööstusega (käsitöö).

"Tuntud on Stalini ütlus 1934 et "võrdus tarviduses ja isikliku elus on reaktiivne kodanik absurdus." Seda põhimõtet on ellu rakendand kõik kommunistlikud võimuehed, üksikult kui suur või väike on üksikvõimuehe võim.

Kaks kvartaali Kremliist Granoovi tänaval, sissekõik 2 on maja, mille aknad on värvitud läbipaistmatuks ja silt sissekõik kõrvale ütleb ainult "Lubade väljandmise büroo". See maja on üks eriaristide, kus sisseoste teeb "kommunistlik eliti" ja selle maini on näht musti Volgasid sobitvatega, kes ootavad oma kõrgeldest seltseimehi ja nende naist, kes teevad selles majas sisseoste või viivad koju telefoniteel sisseantud tellimisi. Kauba autodesse laadimine toimub kinisel hoovil, kuhu alama rühma elanik ei pääse peult vaatama. Nendest aridest saab nii sise- kui välismaiseid vääriskaupe tollivahade hindadega.

KOMMUNISTLIK "PARADIIS"

Kommunistlikud võimuehed on jagatud tähtsuse või võimu

järele kategooriatesse ja nii on ka nende hüvitusel jaotatud. Kes saavad "Kremli rätseid" on need, kes saavad iga kuu lükselik toiduvarustuse riigi kulu. Eri toidudirid ja sõjasealad partei keskkeritseri on samuti järele kudejad jagatud vastavalt osjale võimupostitsioonile. Kõige odavaimad hinnad on tiipnõukogude näridel määratud arides, keskmise tähtsusega funktsionärid: ministrite ümber osakonna juhatajad, kõrgemad armeed ohvitserid ja poliitilise politsei ohvitserid makuvad veidi kõrgemaid hindu ja kaubavalk on väikesem.

Harilik kodaniku ja tööliste ostuhinnad viis-pool korda kallimad, kui rikka ostjaskonna hinnad. Kaubamajades GUM ja Vojentorg (sõjaväe poed) on eriosakonnad, kuhu saab sisse ainult erilubadega. Erastutubasid antakse välja vastavalt positsioonidele ja ostulubadele on määratud rahumäära, palju antakse teib hoiustada eri eriosakonnas. Nii ongi töst et vald suurtele funktsionäridele kommunistlik paradiis eksisteerib.

Moskvas on muude riide kõrval, mis varustavad valitsevat eliti, kaheksa "Berezkat" (kasvatus) kuni kuni müüskute odavamate hindadega riideid saadavaid kohalikke tootjaid (kristall, portselan, kuld- ja hõbebeetid, kunsttöötetel, suveniirid, välimiseldid jooke jne). Väilavaluta (turistid!) ehk ka osad turistid.

Ostuhubade vahetatakse välisdiplomatilisele ja antakse ligasuguses kraadis funktsionäridele, alates välismaalastega kokkupuutes olevatele isikutele, kuna tõlgid, turistidejuhijad jne. Poole pooleks elidid, eksisteerib veel teine asustatud majanduslike eritasandega ringkond.

Need on isikud, kes kuuluvad riiklikute teenete eriklassi: teadus teadusmehed, kõrgendad sõjaväelased, kes ei oma poliitilist võimu. Nii või partei autausadega väljavalitud kunstnikke, balletine, sportlasi, kellele jagatakse kasutamiseks autumajad, autosid, rahalisi autusid. Kuid partei karistab ka neid, kes ei näita täit lojalust.

Lenin oli esimene, kes oma käskkirjaga pärast koduõnna autus tasude skaaia, kuid Stalin löi praeguseni eksisteeriva eesõiguste ja majanduslike soodustuste süsteemi: Riigile ja süsteemile kasulikud peavad saama soodustusi ja eesõigusi.

PARTEI SALAEELARVE

Partei keskkomitee juures asub "Vahetõrjate administratsioon", mis valitseb salajase eelvarve lei lüksuskortereid, hotele, eri puhkekodade ja hülgaselt tunnustatud majateenijate kaadrit riigi juhtkonna jaoks. Need teenijad annavad allkirja, et nad kunagi ei loobise kellelegi, millesse lüksuses elab "ülemikhi". Väikimise eest saavad ka mõned erisoodustusi ja viisakaid pulgad. Moskvas on terve rida lüksuslike korterimaju, kust varustatakse prii korteriga partei juhtkonda.

Nii on Brezhnevi kasutuses terve majakorpus. Tema all olevat korterit kasutab salapolitsei ülem Jurj Andropov ja pealtnist korterit siisejuhtoleku minister Sheikov.

Partel tuusade korterid on lääne lüksusmõõtmetega, lüksuskööbid ja kaminatega varustatud. Lääne-Saksamaal on väljajõe saanud hülgaselt mehaanikuid, kes teenindavad neid Saksamaalt päritolevaid moodisid sisseaedeid eliti korterites. Tervishoiu ministri ümber juures on eriosakond, mis valitseb tervet rida erakliinikuid, mis määratud partei elidile. Samuti on erakliinikut Teaduste Akadeemia liikmetele, Bolshoi Balleti ja Operiparitanile. Kui til diselt valitseb ravimite poodus alama rahva kliinikutes, siis elidid kliinikute sisseaedeid vastavalt moodisale tehnikale.

Kõige väärtuslikumaks staatuse sümboliks loetakse villat-datsatruamajaja looduskultu lüuas ümbruses. Villade grupid on eraldatud suvitusaarajoonidesse, kuhu tavallisel kodanikul juurdepääsu ei ole. Kõik datsad on riigi varandus ja kui partei-tuus etub pihi alla, siis peab ta villast lahutama. Pensionäri aude määratakse parteituuale väikesem elamu.

Üheks erandiks on Anastas Mikojan, vana armeeniae, kes on saanud kogu kommunistliku valitsemisaja vältel oma positsiooni säilitada ja nütü pensioni

närina elab oma Mustamere hääres kahe marmorist supelbasseiniga: datsa ümber, teine magadavega) villas. Moskva lähistel on tema kasutuses loss suures pargis koos teenijaskonnaga.

Brezhnevi kasutuses on praegu peale varem nimetatud korteri kaksikmaja: datsa ümber ligilid, lähedal Zavidovos, teine Minskis, lähedal, soomlaste pool ehitatud loss Leningradis ligilid, mitmed suvelsuvised Mustamere läres ja autopark 40 autoga. Alamaale rahvale palstab see kõik imelikult Marx'i teooria vastasena.

Relvade kaubandus õitseb

Rahvusvaheline relvamüügi väärtus on peadpööratavalt tõusnud. Kui 1952 müüdi riigil umbes 0,3 miljardi dollari eest, siis 1975 oli relvade väärtus juba üle 20 miljardi dollari.

Lõvosla maailmakaubanduses valitseb USA, kelle osi oli 46%, kogu rahvusvahelisest relvakaubanduse väärtusest. N. Liidu osi oli 30%. Prantsusmaa oli kolmas ja kaugel esimesel kohal olid, kuni Inglismaa oli paris ta kannul.

USA peaklient on Saudi Araabia, samuti teised Lähis-Ida maa. Nõukogude Liidu müüki pühul arengumale on sisse arvestatud suur hinnasalandus, kuna müüvad relvad on tavallisel kasutatud. Maailmaturul tuntakse suurt huvi N. Liidu MIG lennukite vastu, eriti uute mudel. Nii pakuti Korea sõja ajal MIG 15 eest rekordilist hinda ja nüügi on lääned veel tundmatute lennukite hnd kõrgem kui rahas suudetaks maksta. (ME).

Miami Beach's Florida osariigis suri 14. detsembril Helena Vanatso, sünd. 25. märtsil 1901.

+

Valkseis uhitus minu armas ema ja vanema

Triin Vahter

N-na Poobus

Sünd. 20/9 1895 Torgus

Surn. 3/1 1977 Skenes

Mälestavad leinas

TÜTAR SELMA

abikaasaga

IRJE

ALI

Nii mitmesid künkast üle laka Sinu elu.

See ühtl polnud ille, vaid hoopis ummuine.

Matusetalitus toimub neljap. 13/1 1977 kl. 12 skene haigla kabis.

+

Kaaselnemüvlelast

Hermann

Johannson'i

mälestavad leinas

EESTI

LENNUVÄELASED

ROOTSIS

Matusetalitus toimub neljap. 13/1 1977 kl. 12 skene haigla kabis.

+

Armast abikaasat, isa, äia ja vanisa

Gustav

Tomander't

mälestavad tema III surma aastapäeval, 11. jaanuaril

ABIKAASA

TÜTAR

perekonnaga

Matusetalitus toimub neljap. 13/1 1977 kl. 12 skene haigla kabis.

Leinategated

+

Armas sugulane, sõber ja naaber Vilsandi saarel

Peeter Kuld

Sünd. 14/7 1886 Vilsandis

Surn. 1/1 1977 Falmis

Mälestavad leinas

NELLY KULLAMÄE

ARTUR KULLAMÄE

BERNHARD KULLAMÄE

OSKAR HANNUS

LEONTINE KARM

KSENIA MÄNDER

ADELE TEAR

EMILIE TEAR

MIKKEL KÜTT

ELISABET KÜTT

JOHANNES METS

NIKOLAI MÄTAS

Perekonnad:

EINO VOORJÄRV

JAAN TEAR

ALEKSANDER UUSLAID

SERENA METSALO

JOHAN KÜTT

EDUARD VANAUS

ERNST VILVAL

KARL VILVAL

EMMA ja ADOLF ALL

ANNI ja OSKAR AUS

PAULINE ja KARL LIGGI

MEETA ja ALEKSANDER LUUR

ROSALIE ja IDA VANAUS

SALME ja HARRY AUS

JULIE ja ALEKSANDER VAHER

+

Manalasse varisenud kallist

Hermann

Johannson'i

Sünd. 12/10 1906 Valgas

Surn. 3/1 1977 Stockholmis

mälestavad leinas

ABIKAASA

OMAKSED

kodumaa

Matusetalitus toimub reedel, 14. jaanuaril kell 14.30 Raski krenatooriumi saures kabis.

+

Armas klubilille

Hermann

Johannson

Mälestab leinas

TENNISKLUBI SET

BRIDZHISEKTSIOON

Matusetalitus toimub reedel, 14. jaanuaril kell 14.30 Raski krenatooriumi saures kabis.

+

End. kaasteenistaja

Lennuväe-mehaanik

Hermann

Johannson

Mälestavad

THEODOR KAUBER

ALBERT GRAUEN

Matusetalitus toimub reedel, 14. jaanuaril kell 14.30 Raski krenatooriumi saures kabis.

HAR DU BARN UNDER 10 ÅR?

Från den 1 januari i år gäller delvis nya regler för ersättning när du som förälder behövar stanna hemma från arbetet för att ta hand om ditt barn. Då kan du få en föräldrapenning som är lika stor som din sjukpenning.

Behöver du vara borta från arbetet för att ta hand om barn under 10 år så har du rätt till föräldrapenning i följande fall:

1. Om ditt barn är sjukt

2. Om den som brukar ta hand om barnet blir sjuk

Det kan gälla vid sjukdomsfall för tex en hemarbete förälder, dagbarnvårdare eller släkting som brukar passa barnet.

3. Om det föds fler barn i familjen

Om mamman är på sjukhus för att föda barn, får pappan stanna hemma och ta hand om hemmavarande barn och får då föräldrapenning.

4. Om ditt barn skall till barnavårdscentralen

Om barnet skall besöka den förebyggande barnhälsovården, t ex barnavårdscentral, skolhälsovård eller psykiska barn- och ungdomshälsovården, så betalas föräldrapenning till den förälder som stannar hemma från arbetet för att följa med barnet.

5. Om du vill besöka daghemmet

Föräldrapenning kan betalas för besök på t ex daghem, deltidsgupper eller kommunalt familjedaghem. Denna möjlighet kan användas högst en hel dag per år och förälder.

För hur många dagar sammanlagt kan man få föräldrapenning i dessa fall?

Familjer med ett barn har rätt till föräldrapenning i högst 12 dagar per år.

Familjer med två barn har rätt till föräldrapenning i högst 15 dagar per år.

Familjer med tre eller flera barn har rätt till föräldrapenning i högst 18 dagar per år.

FÖRSÄKRINGSKASSAN

39. Gullfåg. Högst. Text. reprs.
40. Gullfåg. Högst. Text. reprs.
37. Bullerbeck. 18.90. När lidvatten sjunker. Djurli-
vet som existerar i och omkring
den lilla önskan med fördel stä-
des vid kusten i det engelska
grekiskaipet Cornwall. Tidvatten-
skillnaderna är där så stora att det
är möjligt att gå omkring på
vatten och lägras. De organismer
som finns här måste klara våld-
samma förändring i sin omgivning
och de som inte kan göra det
dö. De steniga stränderna bildas
polar och vattensamlingar, när vattnet
sjunker ändan.
41. Bullerbeck. Prof. Stefan Måhlin
presenterar: På andra sidan än
av Joanne Oppenheim — världsbilden
i amerikanska konst. Pärn Hagersten
Ut Las Vegas.
Repris från 19.11.1976.
42. 19.15. Möjligt mellanspel. Den be-
traktarens upplevelse av illusionen
och trolikheten mellan. När be-
traktaren tröck och trolikheten.
39.8. Rapport med väder.
43. 19.15. Högst. Text. reprs.
44. 19.15. Högst. Text. reprs.
45. 19.15. Högst. Text. reprs.
46. 19.15. Högst. Text. reprs.
47. 19.15. Högst. Text. reprs.
48. 19.15. Högst. Text. reprs.
49. 19.15. Högst. Text. reprs.
50. 19.15. Högst. Text. reprs.
51. 19.15. Högst. Text. reprs.
52. 19.15. Högst. Text. reprs.
53. 19.15. Högst. Text. reprs.
54. 19.15. Högst. Text. reprs.
55. 19.15. Högst. Text. reprs.
56. 19.15. Högst. Text. reprs.
57. 19.15. Högst. Text. reprs.
58. 19.15. Högst. Text. reprs.
59. 19.15. Högst. Text. reprs.
60. 19.15. Högst. Text. reprs.
61. 19.15. Högst. Text. reprs.
62. 19.15. Högst. Text. reprs.
63. 19.15. Högst. Text. reprs.
64. 19.15. Högst. Text. reprs.
65. 19.15. Högst. Text. reprs.
66. 19.15. Högst. Text. reprs.
67. 19.15. Högst. Text. reprs.
68. 19.15. Högst. Text. reprs.
69. 19.15. Högst. Text. reprs.
70. 19.15. Högst. Text. reprs.
71. 19.15. Högst. Text. reprs.
72. 19.15. Högst. Text. reprs.
73. 19.15. Högst. Text. reprs.
74. 19.15. Högst. Text. reprs.
75. 19.15. Högst. Text. reprs.
76. 19.15. Högst. Text. reprs.
77. 19.15. Högst. Text. reprs.
78. 19.15. Högst. Text. reprs.
79. 19.15. Högst. Text. reprs.
80. 19.15. Högst. Text. reprs.
81. 19.15. Högst. Text. reprs.
82. 19.15. Högst. Text. reprs.
83. 19.15. Högst. Text. reprs.
84. 19.15. Högst. Text. reprs.
85. 19.15. Högst. Text. reprs.
86. 19.15. Högst. Text. reprs.
87. 19.15. Högst. Text. reprs.
88. 19.15. Högst. Text. reprs.
89. 19.15. Högst. Text. reprs.
90. 19.15. Högst. Text. reprs.
91. 19.15. Högst. Text. reprs.
92. 19.15. Högst. Text. reprs.
93. 19.15. Högst. Text. reprs.
94. 19.15. Högst. Text. reprs.
95. 19.15. Högst. Text. reprs.
96. 19.15. Högst. Text. reprs.
97. 19.15. Högst. Text. reprs.
98. 19.15. Högst. Text. reprs.
99. 19.15. Högst. Text. reprs.
100. 19.15. Högst. Text. reprs.